

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Ministrstvo za notranje zadeve

gp.mnz@gov.si

Številka: 1033-5/2014-6

Datum: 4.8.2014

Zadeva: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju

Spoštovani,

Na podlagi sestanka, ki je potekal na Ministrstvu za notranje zadeve dne 29.7.2014 v zvezi z izvajanjem kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja skladno z določbami Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 59/14) podajamo dodatne obrazložitve k mnenju naslovljenem na Ministrstvo za javno upravo dne 9.1.2008 ter mnenju naslovljenem na Ministrstvo za notranje zadeve, številka 1033-5/2014-4 z dne 23.7.2014.

Vlada RS je dne 11.7.2014 in 1.8.2014 sprejela dve spremembi in dopolnitvi Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju. Kot je pojasnjeno s strani Ministrstva za notranje zadeve, navedene spremembe uredbe med drugim vsebujejo tudi spremembe glede obračuna premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljevanju: kolektivno zavarovanje), s katerimi se spreminja dosednji način financiranja kolektivnega zavarovanja.

Nadalje je potrebno pojasniti, da je bilo s strani Službe Vlade RS za zakonodajo in Ministrstva za finance podano stališče, da lahko uporabniki proračuna prevzemajo obveznosti in izplačujejo sredstva proračuna, če so za to izpolnjeni vsi z ustavo, zakoni in drugimi predpisi določeni pogoji. Na ta način je v Zakonu u javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 - uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr. in 101/13) izpeljano načelo zakonitosti iz 153. člena Ustave RS (Uradni list RS, št. 33/91), ki zahteva, da morajo posamični akti in dejanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil temeljiti na zakonu ali zakonitem predpisu. Pri odločanju o tem, katere obveznosti se lahko poravnajo iz naslova prihodkov tržne dejavnosti, je prvenstveno potrebno upoštevati, da se večina osnovnih in drugih sredstev, ki jih uporablja posredni uporabnik, uporabljajo tudi za dejavnosti, ki presegajo t.i. »javno službo«. Tržna dejavnost se opravlja v istih prostorih in z isto opremo kot jo je zagotovil ustanovitelj iz javnih sredstev. Tržna dejavnost opravljajo zaposleni, ki sicer opravljajo javno službo. Ob upoštevanju navedenega je smiselna tudi zahteva 48. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 - ZPDZC in 127/06 - ZJZP), da se presežek prihodkov nad odhodki iz tržne dejavnosti lahko uporabi le ta opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi

drugače določeno, kar z drugimi besedami pomeni, da se s presežkom ne sme prosto razpolagati. V posameznih področnih zakonih so nameni porabe presežka podrobneje določeni, na primer, da se presežek lahko porabi za plačevanje stroškov materiala in storitev, investicije, za investicijsko vzdrževanje in v skladu z 22.i členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list. RS, št. 108/09 - uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 - ORZSPJS49a, 27/12 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 46/13, 25/14 - ZFU in 50/14), tudi za delovno uspešnost. Vse navedeno pomeni, da je tudi tržna dejavnost, enako kot javna služba, regulirana v smislu namenske porabe sredstev. Drugače povedano pa to pomeni, da v javnem sektorju financiranje vplačil kolektivnega zavarovanja iz nejavnih sredstev, brez ustreznih zakonskih podlag, ni dopustno.

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pojasnjujemo, da je kolektivno zavarovanje skladno z drugim odstavkom 214. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 46/13 - ZIPRS1314-A, 63/13 - ZIUPTDSV, 99/13 - ZSVarPre-C, 101/13 - ZIPRS1415, 107/13 - odl.US in 111/13, v nadaljevanju: ZPIZ-2) zavarovanje, v katerega se vključijo posamezniki preko svojega delodajalca, ki delno ali v celoti financira pokojninski načrt v breme lastnih sredstev. Nadalje je v drugem odstavku 241. člena ZPIZ-2 jasno določeno, da vplačilo v kolektivno zavarovanje bremeni delodajalca, kar z drugimi besedami pomeni, da mora pri vplačilih v okviru kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja sodelovati tudi delodajalec, ki vplačilo ali del vplačila pokrije iz svojih lastnih sredstev. Natančneje so možnosti financiranja kolektivnega zavarovanja pojasnjena v zgoraj omenjenih dopisih Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z dne 9.1.2008 in 23.7.2014.

Skladno z navedenim in skladno s podanimi stališči Službe Vlade RS za zakonodajo ter Ministrstva za finance ugotavljamo, da bi lahko v praksi prišlo do primerov, ko delodajalec v okviru javnega sektorja zaradi pomanjkanja ustreznih pravnih podlag ne more (so)financirati vplačil v kolektivno zavarovanje skladno z določbami ZPIZ-2. V navedeni situaciji, ko delodajalec ne more več financirati vplačil v kolektivno zavarovanje, mora kolektivno zavarovanje na podlagi druge alineje prvega odstavka 342. člena ZPIZ-2 prenehati zaradi izstopa oziroma natančneje zaradi prenehanja pogodbe o financiranju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja. Delodajalec tako na podlagi druge alineje prvega odstavka 342. člena ZPIZ-2 in skladno z določbami pogodbe o financiranju pokojninskega načrta odstopi od pogodbe o financiranju, ki jo je podpisal ob vzpostavitvi kolektivnega zavarovanja.

V primeru prenehanja pogodbe o financiranju pokojninskega načrta kolektivnega zavarovanja za člane kolektivnega zavarovanja nastopijo posledice iz drugega odstavka 342. člena ZPIZ-2. Ta določa, da član v primeru prenehanja kolektivnega zavarovanja zaradi izstopa zadrži pravice iz vplačanih enot premoženja, ki so vpisane na njegovem osebnem računu, do uveljavitve pravice do dodatne pokojnine iz 219. člena ZPIZ-2 ali predčasne dodatne pokojnine iz 220. člena ZPIZ-2 ali pa uveljavi pravico do prenosa sredstev v skladu z 248. členom ZPIZ-2. Skladno z drugim odstavkom 247. člena ZPIZ-2 se sredstva, ki jih na podlagi določb ZPIZ-2 član zadrži, obravnavajo enako kot sredstva članov, ki še naprej vplačujejo v ta pokojninski načrt. Z drugimi besedami to pomeni, da bodo sredstva članov tudi po prenehanju financiranja deležna enakih donosov kot sredstva članov, ki aktivno participirajo v pokojninskem skladu, prav tako pa zaradi zadržanja sredstev upravljavec članu, ki ima sredstva v zadržanju, ne sme zaračunavati posebnih (višjih) stroškov, kot pa jih zaračunava ostalim aktivnim članom. Člani, ki so zaposleni v javnem sektorju in ki imajo v pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja sredstva v zadržanju, lahko kot možnost izkoristijo tudi pravico do prenosa sredstev v Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke.

Na koncu bi želeli še pojasniti, da se lahko vsak posameznik skladno z določbami 240. člena ZPIZ-2 vključi v individualno zavarovanje in skladno z 242. členom ZPIZ-2 financira premijo individualnega zavarovanja iz svoje neto plače.

S spoštovanjem,

Dejan LEVANIČ
DRŽAVNI SEKRETAR

